

Aan : College van Gedeputeerde Staten Utrecht
Leden van Provinciale Staten Utrecht

www.wijsmetwolven.nl
info@wijsmetwolven.nl

Datum: 31 juli 2024

Postadres:
Hoofdstraat 35
9414 AB Hooghalen

Geacht college van Gedeputeerde Staten, geachte leden van Provinciale Staten,

Stichting Wij(s) met Wolven wil u namens vele bezorgde burgers, ondernemers en dierhouders rondom het landgoed Den Treek-Henschoten dringend verzoeken de uitvoering en handhaving van het IPO 2019 "Interprovinciaal Wolvenplan" en het IPO 2023 "Addendum Interprovinciaal Wolvenplan" daadwerkelijk toe te passen op de volgende situaties die benoemd worden in de matrix van het Interprovinciaal Wolvenplan en het Addendum uit 2023 waarin duidelijke maatregelen beschreven worden.

Te weten:

	Gedrag	Maatregelen
1	Wolf reageert agressief op mensen zonder aanleiding	In gang zetten procedure toestemmingsbesluit voor doden wolf. Doel: Probleemwolf uit de populatie wegnemen.
2	Wolf benadert meermaals mensen met aangelijnde honden en is agressief naar honden.	Indien de situatie zich zonder provocatie van wolf blijft voordoen, in gang zetten toestemmingsbesluit voor doden wolf. Doel: Probleemwolf uit de populatie wegnemen

Zoals volgens uw verklaringen in de media te lezen was, hebben beide situaties zich in de afgelopen maand voorgedaan op het landgoed Den Treek-Henschoten. Situatie 1 betreft het bijtincident op 16 juli 2024, waarbij een 5-jarig meisje door een wolf is gebeten en daarbij gewond is geraakt. DNA onderzoek bevestigt dat het daadwerkelijk een bijtincident met een wolf betreft. Situatie 2 gaat over het incident op 6 juli 2024, waarbij een aangelijnde hond door een wolf gedood en meegenomen is. Aan situatie 1 en 2 ging een maandenlange periode vooraf, waarin er bij u en in de media regelmatig meldingen en aanschrijvingen werden gedaan over honden en bezoekers van het landgoed die benaderd werden door een wolf en waar het in meerdere gevallen heeft geleid tot een korte confrontatie tussen hond en wolf. U heeft daarop gereageerd met een aantal adviezen voor hondenbezitters. Adviezen waar de eigenaresse van de gedode hond zich aan gehouden heeft. In het Addendum van

2023 staan echter nog meer maatregelen die getroffen hadden moeten worden, namelijk het volgende:

Gedrag	Maatregelen
Wolf benadert meermaals mensen met aangeliijnde honden	<ul style="list-style-type: none"> • Analyseren en monitoren situatie. • Mogelijk in gang zetten procedure voor toestemmingsbesluit verjaging met als doel negatieve conditionering. • Publiek voorlichten. <p>Doel: bewustwording omgeving</p>

Wij constateren derhalve dat u, ondanks de vele meldingen van hondenbezitters en aanschrijvingen en meldingen van de rentmeester van Landgoed Den Treek-Henschoten (hetgeen in uw eigen wolvenplan “probleemsituaties” genoemd wordt), verzaakt heeft daar de bijbehorende afgesproken maatregelen voor te treffen. Zo kon het gebeuren dat de “probleemsituatie” zich heeft ontwikkeld naar “probleemwolf”. Onze verbazing was dan ook groot toen wij onlangs lazen dat de provincie Utrecht de procedure voor het toestemmingsbesluit verjaging in gang heeft gezet en tevens voornemens is te gaan vangen, zenderen ‘en zo nodig’ te beschieten met paintballs. Volgens de interventierichtlijnen uit het addendum is die fase inmiddels gepasseerd. Er rest hier ten behoeve van de veiligheid van mens en dier nog slechts één maatregel en dat is het wegnemen van de probleemwolf uit de roedel. Uit het addendum 2023, pagina 7 citeren wij:

“In de interventierichtlijnen wordt onderscheid gemaakt tussen een probleemsituatie en een probleemwolf. Het verschil tussen die twee is dat een probleemwolf problematisch gedrag vertoont dat niet noodzakelijk onnatuurlijk, maar wel afwijkend is. Het gaat om gedrag dat de wolf zeer waarschijnlijk heeft aangeleerd als reactie op menselijke omstandigheden.

In een probleemsituatie gedraagt de wolf zich niet afwijkend, maar ontstaan wel conflictsituaties. Dergelijke situaties zijn niet helemaal te voorkomen, maar de impact kan met het nemen van de juiste maatregelen worden beperkt. Bij een echte probleemwolf kan, na nadere afweging, het verwijderen (m.a.w. doden) van dat individu uit de populatie uiteindelijk de enig overgebleven oplossing zijn.”

Wij voorzien verdere escalatie als er nu opnieuw te lang gewacht wordt met de uitvoering van de interventierichtlijnen. De gebiedsafsluiting van 8 km² zal de kans op escalatie niet kleiner maken, aangezien wolven een territorium bestrijken van 150-350 km². Een groter gebied afsluiten is gezien de infrastructuur van het gebied ook geen optie. Wij zien daarom een rap toenemend risico voor mens en dier in dit druk bezochte en bewoonde gebied. Om u duidelijk te maken waarom wij als stichting bij u stevig aandringen op maatregelen

hebben wij [REDACTED] diergedragsdeskundige, [REDACTED] en [REDACTED] gevraagd een wetenschappelijk onderbouwde risicoanalyse voor ons te schrijven over het gedrag van de wolf op landgoed Den Treek-Henschoten (zie bijlage). Op basis van deze analyse trekken wij de volgende conclusies:

- Zowel de aanval met vermoedelijk dodelijke afloop van de hond, als de aanval op het 5-jarige kind, moeten vanuit wetenschappelijk onderzoek geduid worden als “predatie”. De uitleg die er door verschillende ecologen en zelfbenoemde wolvendeskundigen aan gegeven wordt, als zijnde het verdedigen van welpen (defensief gedrag), wordt gezien de wijze waarop de aanvallen plaatsvonden namelijk op geen enkele manier door wetenschappelijk gedragsonderzoek bevestigd.
- Ten aanzien van predatie zijn wolven explorerend en lerend, iets wat ook in de reeks meldingen die wij gelezen hebben te herkennen is;
- Lerend gedrag betekent dat wolven voor hen succesvol gedrag herhalen, verfijnen en zullen overdragen aan hun welpen;
- In het gebied is inmiddels sprake van sterke habituatie aan mensen en honden, waardoor de wolven hun schuwheid hebben verloren en negatieve conditionering van de wolf geen effect meer zal hebben;
- Het gebied bestaat uit artificieel landschap met relatief weinig natuurlijke prooien, waardoor wolven onder andere aangewezen zijn op door de dieren nieuw te ontdekken prooi zoals hond en eventueel kind(eren).

De bovenstaande factoren tezamen voorspellen dat zonder adequaat ingrijpen door u als verantwoordelijke provincie er binnenkort sprake zal zijn van een probleemroedel i.p.v. een enkele probleemwolf. Dat is de reden dat wij spreken van een ernstige bedreiging van de openbare veiligheid van mens en dier. Niet alleen wij waarschuwen u hiervoor, ook in het Addendum Interventierichtlijnen 2023 (pagina 3) wordt gewaarschuwd, wij citeren:

“In richtlijnen wordt voor verschillende situaties duiding gegeven aan de juridische en beleidsmatige kaders die in het wolvenplan uiteen zijn gezet. De richtlijnen zijn bedoeld voor bestuurders, beheerders en uitvoerders als hulpmiddel bij het inschatten van situaties en het bepalen van de handelwijzen die daarbij horen. Er is gekozen voor de vorm van een escalatielader waarbinnen de kwalificaties Geen probleem, Probleemsituatie en Probleemwolf worden onderscheiden, waarvan de kwalificatie Probleemwolf als meest urgent wordt ingeschat. Dit onderscheid is van groot belang, omdat situaties soms vragen dat snel en adequaat wordt gehandeld. Te langzame besluitvorming of verkeerde beslissingen kunnen dan ernstige gevolgen hebben. Ook voor externe partijen is het belangrijk dat duidelijk is wat zij in verschillende situaties van overheden kunnen verwachten.”

Voorts ontvangen wij van de leden van Provinciale Staten /Gedeputeerden graag een antwoord op de volgende vragen:

1. Is de provincie het met ons eens dat er door de huidige urgente ontwikkelingen een wolvencrisis is ontstaan die passende maatregelen rechtvaardigt zoals het daadwerkelijk uitnemen van probleemwolven?
2. Is de provincie het met ons eens dat er terugkijkend op het afgelopen jaar, met alle meldingen die bij de provincie gedaan zijn, te lang gewacht is met het uitvoeren van de interventierichtlijnen en dat de provincie daarmee verantwoordelijk is voor het ontstaan van de huidige situatie?
3. Is de provincie het met ons eens, dat gezien voorgaande bij vraag 2, de provincie verantwoordelijk is om de ontstane wolvencrisis in het gebied snel en adequaat op te lossen?
4. Is de provincie het met ons eens, dat bij het uitblijven van adequate maatregelen op korte termijn, de provincie verantwoordelijk zal zijn voor eventuele nieuwe incidenten met mogelijk ernstig letsel?
5. In hoeverre is er sprake van transparante communicatie met betrekking tot incidenten met wolven, inclusief maatregelen die worden getroffen om herhaling te voorkomen? Met andere woorden, hoe kon het bijvoorbeeld gebeuren dat de verklaringen rondom de aanval op het jonge kind niet eenduidig waren (van enkele schrammen tot bijtewond)?
6. Bent u bereid op korte termijn strikte handhaving van de bepalingen zoals geschetst in het Addendum van het IPO 2023 en het IPO 2019 om verdere conflicten tussen wolven, mensen, honden en landbouwhuisdieren en dierhouders te minimaliseren daadwerkelijk uit te voeren?

Wij ontvangen van u graag een reactie binnen twee weken na dagtekening van deze brief. Indien uit uw reactie blijkt dat u niet voornemens bent de bepalingen uit voorgenoemde documenten op korte termijn ten uitvoer te brengen, zien wij ons genoodzaakt om met bijstand van advocatenkantoor DeHaan uit Groningen de nodige rechtsmaatregelen te treffen. Wij vertrouwen er echter op dat het zo ver niet hoeft te komen en zien uw reactie dan ook met belangstelling tegemoet!

Met vriendelijke groet ,

namens het bestuur van de Stichting Wij(s) met Wolven

Voorzitter: Wim Hennink
Secretaris : Hilje de Geus

IBAN: NL 56 RBRB 8841 7217 82
ten gunste van:
Stichting Wij(s) met wolven
BIC: RBRB NL 21

KVK: 90639928